

Strategia Rozwoju Dyscypliny Psychologia w latach 2020-2022

WPROWADZENIE

Psychologia jest dyscypliną nauk empirycznych zaliczaną do dziedziny nauk społecznych. Obszar jej dociekań naukowo-badawczych obejmuje przede wszystkim zagadnienia dotyczące różnych zjawisk psychicznych i procesów umysłowych, doznań subiektywnych i doświadczeń indywidualnych, mechanizmów sterowania zachowaniem oraz funkcjonowaniem człowieka w środowisku, rozumianym jako otoczenie fizyczne, społeczne i kontekst kulturowy. W badaniach psychologicznych podejmowane są także nowe zagadnienia badawcze, wynikające ze zmian rzeczywistości społecznej i nowych zjawisk społecznych, a także z postępów innych nauk społecznych i najnowszych osiągnięć nauk humanistycznych, medycznych, ścisłych i przyrodniczych. Rozwój wiedzy psychologicznej osiągniany jest głównie dzięki formułowaniu i weryfikowaniu teorii naukowych oraz poprzez poddawanie ich twierdzeń rygorystycznemu i systematycznemu testowaniu w oparciu o wyniki badań empirycznych prowadzonych zgodnie z obowiązującymi standardami metodologicznymi, z wykorzystaniem testów psychologicznych, laboratoryjnych technik pomiarowych i procedur eksperymentalnych. Dane uzyskiwane w badaniach psychologicznych są opracowywane za pomocą metod statystycznej analizy danych lub innych adekwatnych narzędzi analitycznych. Dla rozwoju wiedzy psychologicznej ważne są także badania empiryczne o charakterze eksploracyjnym, niezależne replikacje wcześniejszych badań i metaanalizy uzyskanych rezultatów oraz dokonywanie krytycznej syntezy lub reinterpretacji uzyskanych dotąd wyników badawczych, w sposób prowadzący do formułowania nowych teorii i hipotez, pozwalających na bardziej trafne wyjaśnianie badanych zjawisk, a także przewidywanie zjawisk nowych, które nie były dotąd obserwowane.

MISJA

Naukowa wiedza psychologiczna stanowi główną podstawę do opracowywania narzędzi praktycznych, obejmujących między innymi metody diagnozy psychologicznej, profilaktyki, psychoedukacji, poradnictwa, psychoterapii, rehabilitacji funkcji umysłowych, modyfikowania zachowań i różnych form interwencji psychologicznych. Naukowa wiedza psychologiczna ma szeroki zakres zastosowań w różnych obszarach praktyki społecznej i wywiera znaczący wpływ

na społeczeństwo i gospodarkę, szczególnie przyczyniając się do poprawy jakości życia, zwiększania efektywności funkcjonowania jednostek i grup, przeciwdziałania zagrożeniom i patologiom obecnym w rzeczywistości społecznej, przekształcania środowiska fizycznego i społecznego, kształtowania lub modyfikowania zachowań i postaw, wspierania osób znajdujących się w sytuacjach trudnych i doświadczających trudności adaptacyjnych. Przekazywanie aktualnej naukowej wiedzy psychologicznej w procesie kształcenie akademickiego jest także istotnym elementem w przygotowywaniu studentów psychologii do przyszłego wykonywania zawodu psychologa, który jest uznawany za jeden z zawodów zaufania publicznego, a także w dalszym rozwoju i doskonaleniu zawodowym psychologów. Zgodnie z myślą Profesora Tadeusza Tomaszewskiego, jednego z twórców teoretycznych podwalin leżących u podstaw współczesnej polskiej psychologii, zamieszczone w jego dziele pt. „Wstęp do psychologii” sformułowanie: „Problemem zasadniczym, który nas naprawdę obchodzi, jest życie ludzkie, i pytanie, od czego zależy jego bieg i jak można nim kierować, aby je uczynić lepszym” w pełni oddaje istotę misji społecznej naukowej wiedzy psychologicznej.

WIZJA

Wizja rozwoju dyscypliny psychologia jest spójna z założeniami przedstawionymi w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w latach 2014-2022, znowelizowanej w roku 2019 w ramach dostosowania jej do Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz w Strategii Rozwoju Wydziału Pedagogiki i Psychologii w latach 2020-2022. Jest zbieżna także z wizją rozwoju dyscypliny pedagogika, wraz z którą dyscyplina psychologia współtworzy Wydział Pedagogiki i Psychologii. Przyjęta wizja rozwoju oparta jest przede wszystkim na dążeniu do doskonałości naukowej oraz na prowadzeniu działalności naukowej zapewniającej uzyskiwanie rezultatów badawczych stanowiących znaczący wkład w rozwój naukowej wiedzy psychologicznej i rozpowszechnianych w środowisku naukowym za pomocą publikacji o zasięgu krajowym i zagranicznym. Uwzględnia potrzebę jak najpełniejszej wzajemnej integracji psychologicznych badań podstawowych, badań z zakresu psychologii stosowanej i działalności prowadzonej przez psychologów-praktyków. Jest otwarta na interdyscyplinarność i multidyscyplinarność projektów badawczych oraz nastawiona na innowacyjność i umiędzynarodowienie działalności naukowej. Obejmuje także angażowanie się w przedsięwzięcia badawcze realizowane we współpracy z otoczeniem społecznym. Zakłada również realizowanie projektów naukowych finansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych w drodze konkursów. Przyjmuje, że efekty działalności naukowej prowadzonej w dyscyplinie psychologia będą wywierać korzystny wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków
www.up.krakow.pl

tel. 12 662 6014, fax 12 637 2243
e-mail: info@up.krakow.pl

CELE STRATEGICZNE:

- Budowanie pozycji Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie jako dobrze rozpoznawalnego i liczącego się w krajowym i zagranicznym środowisku naukowym ważnego ośrodka prowadzącego działalność naukową w dziedzinie psychologia.
- Uzyskanie przynajmniej kategorii B+ dla dyscypliny psychologia w ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2021 i budowanie mocnych podstaw do skutecznego aplikowania o przyznanie przynajmniej kategorii A w kolejnej ewaluacji.
- Uzyskiwanie stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie psychologii przez członków zespołu pracowników Uczelni prowadzących działalność naukową w dyscyplinie psychologia.
- Uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora nauk społecznych z zakresu psychologii i utworzenie rady dyscypliny psychologia.

KLUCZOWE OBSZARY DZIAŁAŃ O ZNACZENIU STRATEGICZNYM

- Rozwój infrastruktury badawczej, obejmującej laboratorium testów psychologicznych, laboratorium badań neuropsychologicznych i psychofizjologicznych, salę do grupowych komputerowych badań eksperymentalnych oraz salę do elektronicznej rejestracji i transmisji audiowizualnych danych obserwacyjno-diagnostycznych.
- Rozwój pozycji naukowej czasopisma „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis - Studia Psychologica”, poprzez wzmocnienie jego umiędzynarodowienia i poziomu naukowego, doskonalenie standardów redakcyjnych i wydawniczych, w sposób zapewniający spełnienie kryteriów stawianych w następnej edycji konkursu „Wsparcie dla czasopism” oraz uzyskanie w dalszej perspektywie indeksowania artykułów wydawanych w tym roczniku w bazie SCOPUS.
- Upowszechnianie wśród pracowników Uczelni prowadzących działalność naukową w dyscyplinie psychologia nowoczesnych strategii publikacyjnych o największej efektywności punktowej dla ewaluacji jakości działalności naukowej i zwiększających zasięg odbiorców publikowanych efektów pracy naukowej w skali międzynarodowej.
- Udział pracowników Uczelni prowadzących działalność naukową w dyscyplinie psychologia w gremiach naukowych międzynarodowych i krajowych, zwłaszcza pochodzących z wyboru, oraz zwiększanie zakresu ich działalności w redakcjach i radach redakcyjnych czasopism naukowych oraz komitetach naukowych konferencji naukowych, a także ich aktywności w roli recenzentów prac naukowych.

UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY

im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków
www.up.krakow.pl

tel. 12 662 6014, fax 12 637 2243
e-mail: info@up.krakow.pl

- Budowanie dobrego klimatu społecznego w zespole pracowników Uczelni prowadzących działalność naukową w dyscyplinie psychologia, sprzyjającego podejmowaniu przez nich ambitnych przedsięwzięć naukowych, prowadzących do rozwoju naukowej wiedzy psychologicznej, z uwzględnieniem zagadnień odpowiadających na potrzeby wynikające z różnych obszarów praktyki społecznej.
- Włączanie się pracowników Uczelni prowadzących działalność naukową w dyscyplinie psychologia do otwartych międzynarodowych projektów badawczych, koordynowanych przez ośrodki zagraniczne o znaczących osiągnięciach i uznanej renomie w środowisku naukowym.
- Rozwijanie warunków do realizowania zespołowych projektów badawczych obejmujących przeprowadzanie serii spójnych tematycznie i powiązanych ze sobą badań, dotyczących różnych aspektów podjętego problemu badawczego.
- Rozwijanie współpracy z krajowymi i ośrodkami prowadzącymi działalność badawczą z psychologii oraz dyscyplin pokrewnych, a szczególnie pedagogiki specjalnej, zdrowia publicznego, neurobiologii, medycyny i fizjoterapii, w obszarach zbieżnych tematycznie z obszarem specjalizacji i profilem działalności badawczej jednostek organizacyjnych prowadzących działalność naukową w dyscyplinie psychologia.
- Uzyskanie i utrzymanie w zespole pracowników prowadzących działalność naukową w dziedzinie psychologia właściwych proporcji między obciążeniami obowiązkami dydaktyczno-administracyjnymi a możliwościami angażowania się w pracę naukową poprzez jego wzmocnienie kadrowe.
- Doskonalenie kompetencji u osób prowadzących na Uczelni działalność naukową w dyscyplinie psychologia w zakresie umiejętności przygotowywania w języku angielskim manuskryptów artykułów empirycznych zgodnych z międzynarodowymi standardami redakcyjnymi, sporządzania i rozliczania wniosków o finansowanie projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, stosowania nowoczesnych modeli i narzędzi metodologiczno-statystycznych, korzystania z zaawansowanych technik analizy i wizualizacji danych badawczych, rozwijania własnych procedur eksperymentalnych i narzędzi psychometrycznych oraz metod badawczych opartych na podejściu narracyjno-biograficznym.
- Wspieranie mobilności naukowej oraz przygotowywania i realizowania projektów badawczych nastawionych na innowacyjność i umiędzynarodowienie.
- Tworzenie warunków do realizowania projektów badawczych o charakterze interdyscyplinarnym i multidyscyplinarnym.

UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków
www.up.krakow.pl

tel. 12 662 6014, fax 12 637 2243
e-mail: info@up.krakow.pl

- Promowanie najwyższych międzynarodowych standardów rzetelności i etyki badawczej w projektach naukowych realizowanych w dyscyplinie psychologia.
- Zwiększanie udziału studentów w projektach badawczych realizowanych na Uczelni w ramach dyscypliny psychologia.
- Upowszechnianie efektów działalności badawczej i naukowej wiedzy psychologicznej w ramach różnych form popularyzacji nauki.
- Zacieśnianie współpracy z otoczeniem społecznym poprzez udział w prowadzonych przedsięwzięciach badawczych partnerów zajmujących się różnymi dziedzinami praktyki społecznej, w tym szczególnie z jednostkami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, ośrodkami edukacyjnymi i placówkami medycznymi. Szczególnie dotyczy to tworzenia możliwości prowadzenia badań na terenie współpracujących placówek i włączanie osób korzystających z ich opieki do projektów badawczych prowadzonych na Uczelni w roli osób badanych, a także wykorzystywania do celów badawczych danych gromadzonych przez współpracujące podmioty.
- Uwzględnianie w prowadzonej działalności naukowo-badawczej zagadnień odnoszących się do problemów wynikających z potrzeb praktyki społecznej, w tym przeciwdziałanie problemom z obszaru zdrowia psychicznego i uzależnień, wspieranie rozwoju osób neurotypowych i nieneuronormatywnych, wspomaganie funkcjonowania pacjentów z uszkodzeniami mózgu i osób z zaburzeniami neuro-rozwojowymi, udzielanie pomocy psychologicznej pacjentom doświadczającym trwałej utraty zdrowia lub sprawności i cierpiącym na choroby przewlekłe a także osobom o zwiększonym ryzyku ich powstania, łagodzenie niekorzystnych psychologicznych konsekwencji narażenia na stresory oddziałujące przewlekłe i wydarzenia traumatyczne, wsparcie osób mających trudności w adaptacji społecznej, doświadczających kryzysów życiowych i zmagających się z obciążeniami przekraczającymi ich potencjał adaptacyjny.
- Promowanie realizowania przedsięwzięć naukowo-badawczych, wywierających w wymierny sposób korzystny wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki na poziomie przynajmniej regionalnym i krajowym, obejmujący przed wszystkim skuteczniejsze przeciwdziałanie zagrożeniom i rozwiązywanie ważnych problemów społecznych, osiągnięcie wysokiej jakości życia, wkład w rozwój kultury oraz kształtowanie i upowszechnianie trafnego rozumienia rzeczywistości społecznej.

Opracowanie: dr Łukasz Krzywoszański

Pełnomocnik Rektora
ds. Rozwoju Dyscypliny Psychologia

Pełnomocnik
ds. Rozwoju Dyscypliny Psychologii
Łukasz Krzywoszański
dr Łukasz Krzywoszański